

krat, prilog.

Učiteljski Tovariš

Štanosko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letna 60 Din. za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list a članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. šek. rač. 11.197. Telefon 3112

Druga banovinska skupščina

Jugoslovenskega učiteljskega udruženja — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani. Poročilo in sklepi.

Sekcija JUU za Dravsko banovino je poлагala dne 5. in 6. julija svoje račune na letni skupščini, ki se je vršila v Ljubljani v Delavski zbornici.

Skupščino je otvoril predsednik tov. Dimnik z naslednjimi besedami:

NAGOVOR PREDSEDNIKA.

Cenjena delegacija! Cenjene tovarišice in tovariši!

Po letu dni reorganizacije našega Udruženja smo se sestali, da pretehtamo svoje delo in presodimo v koliko so se obnesle načelne smeri, ki so nam služile kot baza za naše delo.

Smotri novih pravil JUU.

Nova pravila so nam naložila dolžnost delovati v duhu državnega in narodnega edinstva, kot podlagi za prosvetno, kulturno in socialno delo učiteljstva. V to svrhu mora stremeti organizacija za včlanjenjem vsega učiteljstva v Jugoslaviji, med katerim je treba prebuditi stanovsko zavest. V kulturnem pogledu si je nadelo Udruženje nalogo delovati za intelektualno in moralno izpopolnjevanje svojega članstva ter za napredek narodne šole in narodnega izobraževanja najširših plasti. V to svrhu spada — po pravilih — v delokrog Udruženja tudi ustanavljanje pevskih, sokolskih in ostalih kulturno in gospodarsko prosvetnih ustanov. V stanovskem pogledu mu je dolžnost štiti pravice in interese svojega članstva, delovati za postavitev učiteljskih domov in vzdrževati zveze z učiteljskimi udruženji slovanskih in drugih držav. Kot strokovna organizacija ima dolžnost braniti pridobljene pravice in zastaviti vse sile za doseg novih.

Delo sekcije JUU.

Iz poročil, ki so predložena današnji skupščini razvidite, v koliko se je sekcija potrudila, da v kljub težkim časom doseže za črtane cilje.

Pri vsem delu so pa vodstvo sekcije vodila občna načelna stališča, ki morajo veljati za naš stan tako v celokupnosti, kakor za vsakega poedinca in pri reševanju posameznih zadev.

Načelna stališča sekcije.

Najvišje načelno stremljenje sekcije se je izražalo v tem, da bi se učiteljski stan tudi kot celota osamosvojil raznih vplivov in nehal živeti le ob ideoloških naziranjih poedinih skupin v narodu, temveč, da prične dobivati lastne kulturne, socialne in politične vidike za usmerjanje svojega dela v šoli in med narodom.

Zato je pobijala v svojo silo staro in kvarno mentaliteto presojanja učiteljstva po skupinah politično strankarskega naziranja in ocenjevanja učiteljskega dela po njegovem osebnem političnem naziranju. Doseči hoče, da se bo učiteljski stan kot celota in organizacija ocenjeval edino po prizadevanju združevanja vseh pozitivnih sil pri delu za podvig inteligenčnega nivoa učiteljstva ter po delu za napredek in moderni preustroj šolstva, po njegovem širokem delu za dvig prosvete v narodu.

Doseči hoče, da se bo tudi vsakega učitelja poedinca ocenjevalo le po njegovem delu za dvigjanje stanu, šolstvu in prosveti v narodu, ki mora služiti edino interesom naroda in države.

Nacionalni pravec Udruženja.

Zato je sekcija ostala zvesta načelnemu stališču, da narodno in državno edinstvo ne sme služiti nikomur za to, da bi skušal z njim razdvajati naše stanovske celote. Iz tega ozira smatra za pogrešno mnenje, da nekdo ne more biti član Udruženja, ker so v njem strnjene sedaj pri narodnem, stanovskem in strokovnem delu vse konstruktivne sile učiteljstva, vseh bivših vrst politično strankarskih naziranj.

V tem pravcu vidi najpozitivnejšo krepitev narodnega in državnega edinstva, ki ga je šestojanuarska proklamacija Nj. Vel. dvignila nad vsako debato in v kakršnem smislu je vnešeno tudi v naša nova pravila. Na podlagi tega združujejo nova pravila pod okriljem našega Udruženja vse konstruktivne sile našega stanu v državi v pozitivnem kulturnem, prosvetnem, gospodarskem in socialnem delu učiteljstva, po edino merodajnih vidikih potreb in interesov naroda in države. Na tem pravcu, smatra sekcija, mora neomajno vztrajati.

Spomenica Nj. Veličanstva kralja učiteljstvu!

V tej smeri je bil dan tudi poseben poudarek učiteljskemu stanu s spomenico Njeg.

Veličanstva lanskemu kongresu, v kateri naslavlja naš lastni, jugoslovski vladar na učiteljstvo sledeče visoke besede:

»Jugoslovski učitelji, prežeti ljubezni do svojega naroda in svojega težavnega toda vzvišenega poklica, so graditelji narodne duše, njegove zavesti in kulture. Da bi v celoti ustregli željam in nadam, ki jih polaga vanje njihov kralj in narod, mora biti Jugoslovski učiteljski udruženje, ki združuje vse sedanje in bodoče jugoslovne učitelje, žarišče prosvete, stebel jugoslovenskega nacionalizma in spodbuda za vse lepo stremljenje v bodočnosti Jugoslavije.«

S tem je dan našemu stanu in naši organizaciji izrazit nacionalni in prosvetni poudarek. Ta stremljenja, smatram, morajo biti kažipot vsemu našemu delu v bodočnosti!

Za okrepitev vpliva Udruženja.

Iz načelnih ozirov se je sekcija obračala v vseh stanovskih in strokovnih zadevah v prvi vrsti na svojo stanovsko centralo in le potem nje na razna oblastva. Le v onih primerih se je obrnila za pomoč na narodne predstavnike, kjer je bilo to potrebno in kjer je smatrala, da je njihova dolžnost zavzeti se za obče koristi učiteljstva, šole in prosvete. Morda bi dosegla tudi sekcija hitreje kak uspeh, ako bi ubrala drugo pot, toda vodstvo sekcije se je predobro zavedalo, da je konsekventen in načelen postopek v tem oziru velike važnosti, ker gre pri tem za utrditev organizacije in njenega vpliva na merodajnih mestih, ki ga bo dosegla le s skupnim prizadevanjem in tem potom. Uspeli smo v tem oziru že toliko, da ni daleč pred nami čas, ko bo naša organizacija brez skrbi lahko ob vsaki situaciji uspešno intervenirala, oprta na kulturno, strokovno in prosvetno-gospodarsko delo učiteljstva, in kazoč na svoje nepristrano stališče in konstruktivno delo.

Kar pa velja za organizacijo in celoto, to mora veljati tudi za poedinca! Vsakdo je dolžan podrediti osebne interese celoti, četudi bi moral opustiti morebitno ugodno priliko za dosego lastne koristi in to iz interesa na celoto in v varstvo načelnih stališč.

Proti materialističnemu naziranju smotra organizacije.

Iz teh načelnih vidikov je vodstvo sekcije tudi dosledno pobijalo zgolj materialistično naziranje o nalogah in pomenu organizacije, četudi je največ dela posvečalo materialnim interesom stanu in članstvu. Popolnoma zgrešeno je naziranje, da je edina naloga organizacije borba za izboljšanje materialnega stanja učiteljstva. Popolnoma pogrešno je to naziranje, pa bodisi da se bori za materialne koristi celote, ali kar je še pogrešnejše, da se mora boriti samo za materialne zadeve in koristi, ki zadevajo poedinca. Tako naziranje in taka stanovska zavest je jako na šibkih nogah, kajti s tistim trenutkom, ko je uspeh dosežen, je tudi že pozabljeno, da je bil dosežen, je tudi že pozabljeno, da je bil dosežen potom organizacije. In če ni dosežen, je ob takem pojmovanju pomena organizacije, kriva vsega zopet organizacija, pa bodisi, da so bile še tako težke okoliščine. In dvom o potrebi in pomenu organizacije se pojavi z istim trenutkom znova in znova, kar ni čuda pri tako šibki stanovski zavesti.

Zato je sekcija načeloma pobijala taka materialistična naziranja ter je poudarjala etične in kulturne naloge organizacije, ki ji dajejo stalnejši in trdnjši temelj in pomen, ki ne izgubi svoje vrednosti in na katerega se bo lahko vselej sklicevala, tudi pri svojih materialnih zahtevah.

Ni pa izpuščati nikdar iz vidika tudi skupnosti z ostalim državnim uradništvom v tem oziru in v danih mejah.

Personalna prosvetna politika in JUU.

Še težje je bilo njeno stališče v pogledu personalne prosvetne politike.

Sekcija je vztrajala na načelnem stališču, da organizacija ne sme biti le posredovalnica in zatočišče prosilcev za službe in pritožbe pri poedinih nameščenjih. Tudi v tem oziru si je prizadevala postaviti neko načelno stališče, ki je v skladu s stališčem zdrave stanovske in službene morale. Za svojo nalogo smatra, da varuje le splošne, obče načelne principe, ki morajo biti merodajni za nameščenja in reševanje personalnih zadev in vodstvo zdrave, načelne personalne prosvetne politike.

Aktivno se glede odločevanja pri nameščenjih ni vmešavala, priporočala je na podlagi predlogov sreskih društev le ono, kar je bilo v skladu z občimi načelnimi stališči. S tem si hoče ohraniti proste roke, da bo lahko ob vsaki priliki, ko se dogodi dokazana kri-

vica, povzdignila svoj glas in varovala obča prava in zakonito postopanje.

Zaščito članstva v zmislu pravil je izvrševala v tem pravcu, da je dosledno pobijala povrnitev metod bivše strankarske prosvetne personalne politike.

Temeljno in načelno stališče pri vplivanju na personalno prosvetno politiko za sekcijo je bilo, da vzpostavi veljavno poklicnemu in strokovnemu delu ter strokovni in službeni sposobnosti pri nameščenjih. To je namreč v zadnjih dobah žal izgubljalo vsako vrednost in veljavo in so dobile vse druge lastnosti in okolnosti prednost. Zato smo se morali boriti proti temu pojavu. Na tem stališču hoče vodstvo sekcije vztrajati tudi nadalje.

Kulturna in strokovna stremljenja.

V kulturnem pogledu je bilo stremljenje sekcije usmerjeno za tem, da kulturno, posebno pa strokovno dvigne članstvo na višek ter s tem dvigne in moderno usmeri tudi šolstvo. Z izpopolnjevanjem lastnih kulturnih, socialnih in političnih ideoloških naziranj se je hotelo članstvo usmeriti v pravec, da se vživi v okolico in milje, v katerem živi in deluje, da bo usmerjalo po teh socialnih potrebah svoje delo ter se bo čim tesneje približalo potrebam naroda.

Prosvetno delo med narodom.

Po teh vidikih je sekcija usmerila tudi prosvetno delo med narodom, iz lastne inicijative in pod lastnim okriljem, da s tem osamosvoji delo našega stanu, tako da bo res služilo samo narodu in državi, ne pa drugim, podrejenim ciljem. Najvišje stremljenje sekcije je, dvigniti šolo kot obči prosvetni faktor, v katerem se imajo koncentrirati vsa prosvetna stremljenja za povzdigo najširših plasti našega naroda.

Kljub težkim razmeram in raznim oviram smo dozoreli, da se osamosvojimo in samostojno delamo po tem pravcu ter si ustvarjamo lastne kulturne delovne vidike. Stremeti moramo za tem, da postane naš stan, kot celota, reprezentant narodu odgovarjajočih prosvetnih in pedagoških struj ter samoniklega prosvetnega dela med narodom, organiziranega iz lastnih vrst.

Učiteljstvo ne išče neposrednega plačila za svoje delo med narodom, zaveda pa se, da bo to delo našlo uvidenost med narodom in se bo upoštevalo, ko se bodo določevala materialne dobrine za stan.

Bodoča demokracija in strokovna udruženja.

Vse načelno stremljenje Udruženja pa je važno tudi iz drugega vidika, ki sem ga omenil že pri zadnjem izrednem posvetovanju predsednikov sreskih društev in na kar opozarjam ponovno danes.

Naše stremljenje mora iti za tem, da voditelj naroda in države prepričamo, da mora vsaka demokracija črpati svoje poglede za presojo strokovnih vprašanj predvsem od strok in posameznih stanov ter mora svoje delo in smer svojega delovanja usmerjati iz teh stvarnih vidikov. Saj nam je zgodovina dovolj jasno pokazala, kako kvarni so bili zgolj strankarsko politični pogledi na strokovna vprašanja in kako kvarno je bilo reševanje teh vprašanj zgolj s strankarsko političnih vidikov. Pričakujemo od vsake demokracije, da bo pri reševanju strokovnih vprašanj predvsem upoštevala in iskala smernic svojemu delu pri strokovnih, stanovskih in gospodarskih organizacijah ter zbornicah. Stroke in stanovi, ki so bili v prošlosti potisnjeni precej v ozadje, z upravičenostjo pričakujejo, da bodo dobili odločilnejšo vlogo pri sodelovanju in reševanju strokovnih in stanovskih vprašanj. Smatramo, da je to edini pravi izhod za ozdravljenje razmer in izhod k pozitivnemu delu v blagor naroda in države.

Po teh načelnih vidikih je sekcija usmerjala svoje delo in je reševala poedina vprašanja in zadeve. Iz teh načelnih stališč je prestopati tudi njeno delo!

Na Vas, delegatih je, da daste potrebna sredstva na razpolago za delovanje organizacije v začrtanem pravcu; na Vas je, da tudi moralno podkrepite organizacijo. Povejte jasno, ali hočete vztrajati na poti, da se naš stan osamosvoji in odtrane vseh kvarnih vplivov iz preteklosti ter se povzpne do viška svojega poziva — takó, da bo služil le narodu in državi. Pokažite s svojimi sklepi na današnji skupščini, da pojmuje velike besede, ki jih je naš narodni kralj naslovil na vse sedanje in bodoče jugoslovne učiteljske ter odzovite se s svojimi sklepi njegovemu visokemu pozivu in vzvišenim besedam!

S tem odpiram II. banovinsko skupščino Jugoslovenskega učiteljskega udruženja — sekcije za Dravsko banovino, z edino željo, da donese svoje sklepe v korist stanu, naroda in države!

Nagovor predsednika sekcije je bil sprejet z živahnim odobravanjem.

Pozdravi.

Dovolite mi, cenjena delegacija, da se ob tej priliki spomnim našega najvišjega pokrovitelja, poglavarja naroda in države, našega kralja Aleksandra I. Zato predlagam, da se mu odpošlje sledeča pozdravna brzojavka:

Njegovemu Veličanstvu
kralju Aleksandru I.
Beograd.

Učiteljstvo Dravske banovine, zbrano 5. in 6. julija na drugi banovinski skupščini Jugoslovenskega učiteljskega udruženja — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani, zvesto visokemu pozivu, ki ga je Vaše Veličanstvo naslovilo lanskemu kongresu JUU v Beogradu, izreka izraze udanosti Vašemu Veličanstvu in visokemu kraljevskemu Domu. (Odobranje in vzklikanje kralju.)

Predlagam, da odpošljemo tudi brzojavko našem vrhovnemu šefu g. ministru prosvete, dr. Dragotinu Kojiću:

Gospodu ministru prosvete
dr. Dragotinu Kojiću
Beograd.

Učiteljstvo Dravske banovine, zbrano 5. in 6. julija na drugi banovinski skupščini Jugoslovenskega učiteljskega udruženja — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani, Vam izreka, gospod minister, kot svojem vrhovnemu šefu, izraze globokega spoštovanja in Vam zagotavlja trdno voljo do dela za napredek šolstva in prosvete v korist naroda in države. (Sprejeto z odobravanjem.)

Dragi tovariši in tovarišice! Danes imamo izredno priliko, da moremo po enoletnem težkem delu v našem udruženju v svoji sredini pozdraviti našega predsednika JUU in našega prijatelja Damnjana Rašića. Pred letom dni ste ga videli na tem mestu, ko vam je bil še nepoznan, danes pa, po letu dni, vam rečem, da gledamo lahko s ponosom nanj, ker je izvršil reorganizacijo našega udruženja, da so se razmere v naši organizaciji izboljšale, da poznamo velik razvoj v delu, kar je v ponos in korist našega stanu. Uspehi naše reorganizacije so se pokazali v lanskem letu v vseh oblikah. Članstvo se je pomnožilo za preko 3000 novih članov. Pa to niso edini uspehi, ki jih je dosegel on s svojim spretnim vodstvom. S tovariši v odboru se je trudil, da je privedel našo organizacijo do ugleda in moči na merodajnem mestu.

S svojim pomirjevalnim nastopom in s svojo preudarno taktiko v vseh vprašanjih uredbe organizacije je postavil naše udruženje na tako bazo, da se nam ni več bati pretresljajev. Njegovo prvo stremljenje, ki ga je tudi izvršil, je bilo, da postavi organizacijo na zdravo gospodarsko bazo in je tudi dosegel gospodarsko konsolidacijo. Odplačal je dom JUU v Beogradu, dom, ki je naš ponos in ki nam je zatočišče, kadar pridemo v Beograd, v našo državno prestolico. Prav tako je posvetil društvu svoje moči tudi na drugem polju. Sprožil je idejo o ustanovitvi naše učiteljske kreditne gospodarske zadruge. Posebna zasluga njegova je, da je dal organizaciji strogo nacionalno podlago v pravcu jugoslovenskega nacionalizma. To svoje delo vrši konsekventno in s požrtvovalnostjo. Še en uspeh, ki je predvsem njegov, naj omenim. To je mladinski list »Jugoslovenec«, list naših mladih Jugoslovenov, ki je dosegel v teku prvega leta nad 100.000 naročnikov. Posebno moram pa poudariti tudi njegovo lastnost, da vedno in povsod poudarja etične vrednote organizacije in učiteljskega stanu. Njegovo stremljenje je, da se uveljavita povsod poštenje in odkritosrčnost. Vedno nam je bil in nam je na razpolago, ko smo rabili njegove pomoči pri intervencijah za obrambo svojih pravičnih in upravičenih zahtev. Podpiral je vsako konstruktivno delo in stremljenje z veliko vztrajnostjo. Zato mu izrekamo dobrodoščilo in mu želimo, da bi stopal krepko po tej poti, mi ga pa bomo podpirali. (Glasno odobravanje, ploskanje.)

Imamo v naši sredini našega iskrenega prijatelja, ki se je sam odzval in prišel na naše zborovanje (načeloma nismo vabili ni-

kogar, kdor je naš prijatelj, bo sam prišel, pozdravljam torej našega pedagoga prof. dr. Stanka Gogala.

Dolžnost mi je, da pozdravim zastopnike našega tiska, ki so se udeležili naše skupščine. Kakor bo tisk podpiral učiteljsko, tako bodo tudi učitelji podpirali tiska. Končno pozdravljamo vse ostale goste, vse delegate in člane organizacije, ki ste se zbrali v takem številu kljub težkim časom.

GOVOR PREDSEDNIKA JUU TOV. DAMNJANA RAŠICA.

Tovarišice, tovariši! Predsednik vaše sekcije tov. Dimnik je iznesel mnogo lepih misli o ciljih našega jugoslovenskega učiteljskega združenja in o njega ideologiji, poleg tega pa je izrekel mnogo laskavih besed o mojem delu, kar mi ni prijetno, ker smatram da nam dolžnost in vest narekuje, da moramo uporabiti vse svoje sile za vztrajno in pošteno delo v dosegu čim boljših rezultatov. Priznati moram, da prednjači sekcija za Dravsko banovino vsem ostalim sekcijam v poslovanju, ekspanzivnosti in konstruktivnem delu in zasluži posebno zahvalo glavnega odbora. Ta zahvala velja tako predsedniku Dimniku in vsemu članstvu Dravske banovine. Znano je, da je naša organizacija potrebna, da je naše delo za organizacijo koristno v prvi vrsti šoli, mladini, učiteljsstvu in potem njih vsej naši naciji.

Kakšne naloge ima naše združenje? Naj odgovorim na to vprašanje nekaj besed. Naše združenje mora služiti idejam in direktivam, ki so v korist naroda in ki so ideje našega kralja. Mi nismo samo v službi svoje kaste, marveč smo v službi naroda in kralja, to je v službi največjih idealov, in v tej službi se ne bomo branili naporov. Ko se postavimo čvrsto na to stališče, tedaj ne morejo na nas kvarno vplivati strankarstvo in politične spremembe. Tudi mi želimo, da ostane naše združenje izven dnevnih politik, da bo prosvetna vojska, ki služi najvišjim idealom našega naroda, enotna. Nikaka sprememba ne more vplivati, da to občutimo v svojem poslovanju in delu. Ako tako začrtamo delo in naloge vsem svojim organizacijam, mislim, da najbolje rešimo naloge in ustvarjamo zajednico. Kdor ne more več delati, naj počiva, a drugi naj ponosno dvigajo našo zastavo. Pristrčno pozdravljamo vse one, ki hočejo z nami delati.

Vsi, ki smo bili v vojni in v tem času mnogo pretrpeli, bi radi prepustili delo za stanovsko organizacijo mlajšim močem. Od ujedinitja do 6. januarja smo objektivno opazovali politične prepire in želeli smo se rešiti iz tega vrtinca. In danes želimo, da bi bilo naše poslovanje vzgledno, da bi bili vsi člani zaposleni, da bi se naše delo cenilo in upoštevalo od vseh faktorjev našega naroda. To je edini smoter, kateremu služimo.

Naše združenje si je zastavilo v preteklem letu velike naloge, a smo naleteli pri njih izvrševanju na mnogo težkoč. Zakon o narodnih šolah, ki nalaga zidanje šolskih poslopij in drugo. Vse to je v tesni zvezi z ekonomskim stanjem našega naroda. Učiteljsstvo dobro ve, da se ekonomski položaj naroda nikjer tako dobro ne izraža kot v šoli. Ako je gospodarsko stanje ljudstva dobro, tedaj je dobro tudi učiteljsstvu in šoli. V dobrih razmerah je tudi učiteljevo delo olajšano.

Se vprašanje šolskih nadzornikov. Šolski nadzornik mora biti iz vrst učiteljsstva, njegovo delo mora biti instruktivno. Na tem stališču stojimo tudi danes in to vprašanje bo tudi rešeno. Delovali bomo tudi v bodoče kot dosedaj na to, da se učiteljska premeščanja ne vrše med šolskim letom. Le slučajni državne potrebe in v slučajih, da je učiteljeva krivda disciplinskim potom dokazana, naj se premešče izvrši, v vseh drugih slučajih pa naj se vršijo premeščanja le med počitnicami.

To naše stališče je pravilno in v tem pogledu smo že dosegli uspehe. Isto stališče zastopa tudi g. prosvetni minister.

Dozdeva se mi, da je bilo učiteljsko napredovanje v tem letu dovolj dobro. Gospod prosvetni minister nam je obljubil, da se bo vršilo napredovanje tudi v bodoče v zadovoljstvo nas vseh. Obstojajo gotove težkoče v uradniškem zakonu glede napredovanja v peto grupo. Mi se prizadevamo, da naj napreduje učiteljsstvo v peto grupo že po 30 službenih letih in s prav dobro in odlično oceno. Vse učiteljsstvo naj napreduje v peto grupo.

Tovariš Dimnik je omenil tudi gospodarsko vprašanje, in naj vam pojasnim še svoje stališče. Gospodarska stran je podlaga za uspeh organizacije. Ako se v organizaciji ne gleda na gospodarstvo, tedaj organizacija ne uspeva dobro. Tu moramo biti močni, skopi in varčni, da bo napredovalo vse delo. Tako razumem jaz in tako smo postopali pri odplačevanju ostanka dolga 200.000 dinarjev za naš dom. Ta dolg smo odplačali večinoma iz daril. Ta darila so velika. Želim, da bi mogli plačati vse iz rednih dohodkov. V načrtu imamo še nakup prostora, na katerem stoji dom in ki je last beograjske občine. Nadejam se, da bomo tudi v tem primeru uspeli.

List »Jugoslovenec« je dosegel velik uspeh, vendar nismo zadovoljni z materialnim uspehom. Ne moremo reči, da je ta uspeh slab, le nekateri tovariši pošiljajo naročnino za več mesecev za nazaj in jih je treba tudi terjati, a tekem julija in avgusta bo tudi to urejeno.

Lista »Učitelj« in »Narodna prosveta« sta zelo razširjena, vendar se javljajo tudi tu finančne ovire in ni vse tako, kot bi mi radi, nadejam pa se, da se bo stanje zboljšalo, ko se bo prodajala žetev. To vse je v rokah naših tovarišev.

Vi imate več gospodarskih ustanov, mnenja sem pa, da nam je potrebna kreditna

ustanova na zadržni podlagi in da zberemo v tej ustanovi vse članstvo. Naši tovariši, začetniki, potrebujejo kredit, ker so večinoma siromašni in jim malo posojilo lahko zelo koristi, posebno tedaj, ko morajo nastopiti službeno mesto in nimajo nikakih sredstev. Imamo sicer banko, ki nosi učiteljsko ime, a prehaja v druge roke.

Nadejam se, da ne bo članstvu težko plačati delež 300.— Din v 10 mesečnih obrokih. Ta zadruga bo imela tudi samopomoč. Seveda pristop ni obvezen, vendar je moja dolžnost, da vas pozivam, da kljub težkim razmeram pristopate. Tudi tu moramo delovati v smislu edinstva in skupnosti.

Glavna skupščina se vrši 24., 25. in 26. avgusta. Prosim predsestnike sreskih društev, delegate in vse člane, da se skupščine udeležite. Želim tudi letošnjemu vašemu delu uspeha in priznanja. Bodite mi od srca pozdravljeni! Živeli!

Nagovor so sprejeli delegati in navzoči člani z živahnim odobravanjem.

Za zapisnikarje so bili nato izbrani tov. Čučkova, Gregorič in Zomer.

Poročilo verifikacijskega odseka.

Tajnik tov. Kobal poroča: Spornih delegatov ni. Črnomelj, Metlika in Št. Lenart niso zastopani.

Nekatera društva so napačno tolmačila pravila in se niso ozirala na izpremembe v pravilih, ki jih je sprejela lansko leto glavna skupščina. 28. člen pravi, da društva, ki štejejo do 50 članov, pošljejo na skupščino samo predsednika, na vseh nadaljnjih 50 članov pa po 1 delegata. Ta sprememba velja za sekcije, ki štejejo nad 3000 članov. Pri verifikaciji so dotični predsestniki uvideli, da ima verifikacijski odbor prav.

Kratko pojasnilo poda predsednik Dimnik, da ne bo poznejših rekriminacij in napačnih razlag. Nekateri delegati so bili izločeni iz razloga, ker so plačali članarino samo za 2 meseca. Kljub temu pa so hoteli, da se jim izdajo legitimacije za današnje zborovanje. V tem oziru mora sekcija varovati pravila, ki točno povedo, da je izključen, kdor ne izvrši do 1. aprila svoje dolžnosti. In kljub opominu so se prijavili taki člani kot zastopniki. Kdor ni izpolnil dolžnosti, se je sam izključil iz JUU.

Poročilo verifikacijskega odseka je bilo sprejeto soglasno.

Določitev odsekov.

Predsednik pripomni: Odseke je sestavil po svoji preudarnosti odbor sekcije in določil člane, vendar pa jih delegacija lahko spremeni. Če kdo želi v drug odsek, ali če kdo hoče, da koga drugega vnesemo v kak odsek, naj to javi. Upravni odbor je sklenil predlagati skupščini, da sme biti vsak delegat član samo enega odseka. Predlog se glasi: Člani odsekov se izvolijo tako, da bo vsakdo član samo enega odseka. Odsekom so prideleni kot eksperti in referenti člani uprave, ki pa nimajo pravice glasovanja. (Sprejeto.)

Nato so bili izbrani nastopni odseki:

1. Šolsko upravni odsek: Gregorič Vinko, Mrvar Fr., Zor Rudolf, Knapčič, Šifer, Kosin, Doljak, Megla, Arrigler, A. Čok, Polak, Petrovič in Vrečko.

2. Gospodarski odsek: Grum, Urbančič, Ivanjšič, Musek, Požar, Brezovar, Voglar, Mavrič, Baebler, Mikuž, Okoren, Miloš Tajnik, Pleskovič, Erjavec, Pogačnik, Vomer in Rupret.

3. Odsek za tisk: Iz stvarnih razlogov ima obravnavati ta odsek ves naš tisk: Mladinsko Matico, Učiteljskega Tovariša, Prosveto, Popotnika: Skulj, Hreščak, Senkovič, Ribičič, Širok, Petrovec, Zupančič, Drekonja, Kotnik, Ločniškar, Hauptman, Šterk.

4. Odsek za nadaljevalno šolstvo: Grčar, Mešiček, Verk, Hofbauer, Gosak, Menart, Kmet, Obersnel, Malenšek, Gancler.

5. Odsek za obmejno šolstvo: Peterlin, Šušteršič, Vauda, Hren, Miklavič, Gregorič, Galloš.

6. Odsek za narodno izobraževanje: Mlekuž, Čuček, Šestan, Hrovat, Hauptman, Sevnig.

7. Odsek za pevski zbor: Supančič Drago, Mihelič, Kosta, Droč, Rape, Zomer in Stančič.

Mavrič predlaga, da se udeležujejo sej v odsekih tudi oni delegati, ki niso dodeljeni v gotove odseke.

Predsednik prosi, naj odseki izrpijo izročeno jim gradivo in sestavijo točne zapisnike, da pozneje ne bo nesoglasij.

Tajnikovo poročilo.

Predsednik poroča: Pride na dnevni red tajniško poročilo. Imate ga v »Učiteljskem Tovarišu«. Tajniško poročilo posega v delokrog vseh odsekov. Člani odsekov naj se ozirajo na zadevne odstavke, kakor so objavljene v »Učiteljskem Tovarišu«. Po razpravljanju bomo združili razprave odsekov s tajniškim poročilom, da bo več jasnosti in da bo delo uspešnejše. (Sprejeto.)

Tudi blagajniško poročilo in proračun, kakor poročilo nadzornega odbora bo v obravnavi pri gospodarskem odseku. (Sprejeto.)

Pred zaključkom dopoldanskega zborovanja se oglasi k besedi še predsednik JUU D. Rašič in izvaja: Tovarišice in tovariši! Zal mi je, da ne morem ostati še dalje v vaši sredi in prosim oproščenja, ako moram ostaviti Ljubljano. Mislim in upam, da boste uspešno zborovali. Zopet vas pozdravljam, z Bogom!

Popoldne ob 15. so začeli zborovati odseki v prostorih državnega učiteljskega. Delo nekaterih se je zavleklo še čez 18. uro.

Zvečer so se sestali do malega vse delegatke in delegati na prijateljskem večeru, ki

ga je aranžiral odbor »Učiteljskega pevskega zbora« v znani gostilnici pri Bankotu na Šmartinski cesti.

NADALJEVANJE SKUPŠČINE DNE 6. JUNIJA.

Predsednik: Otvorjam nadaljevanje II. banovinske skupščine naše sekcije in mi je v prijetno dolžnost pozdraviti v naši sredini našega iskrenega prijatelja in tovariša Antona Gnusa. Tov. Anton Gnuš je eden naših tovarišev sodelavcev, bodisi pri šolskem delu, bodisi v svojem življenju, bodisi v izvenšolskem delu, posebno kot iskren in zvest prijatelj in tovariš, ki še danes vestno in zavestno sledi našemu delu in nam je vedno na razpolago, kadar potrebujemo njegove pomoči in nasvetov. (Ploskanje.)

Pozdravim v naši srediti kot aktivnega organa Matijo Senkoviča. To je eden onih redkih tovarišev iz prejšnjih let, ki aktualno sodelujejo in pomagajo v današnjih težkih dneh.

Tovariš sreski nadzornik V. Rus je tudi v naši sredi. Dobrodošel!

Prehajam na dnevni red.

Na redu so najprej poročila odsekov, nato poročila nadzornega odbora, proračun in obračun prideta pri poročilu gospodarskega odseka. Odseki pridejo po vrsti, kakor so po važnosti nujni. Istočasno se obravnava tudi tajniško poročilo, ki spada v ta ali oni odsek. Ob sklepu se vrši glavno glasovanje glede tajniškega poročila. Prosim delegacijo, naj odloči, ali naj se vrši generalna debata v tajniškem poročilu.

Polak predlaga, da se preide takoj v specialno debato. (Sprejeto proti 1 glasu.)

Šolsko upravni odsek.

Predsednik odseka tov. Megla Milan poda poročilo o delu odseka in predlaga v razpravo na odsekovi seji sprejete predloge. V debato, ki je bila mestoma zelo živahna, so posegli tov.: Dimnik, Musek, Voglar, Arrigler, Skulj, Šestan, Rus, Erjavec, Vauda, Drekonja, Senkovič in drugi.

Po razpravi o posameznih zadevnih poglavjih iz tajniškega poročila in pa raznih pojasnilih predsednika, posebno glede disciplinskih zadev in sestavljanja učnih načrtov, je skupščina sprejela z vsemi proti enemu glasu zadevajoči del tajnikovega poročila in izglasovala nastopne sklepe:

1. Nujna potreba je, da čimprej izide pravilnik k šolskemu zakonu, ki naj bo točen in jasan, da se bo šolstvo upravljalo enotno brez motenj in napačnih tolmačenj.

2. V pisarnah sreskih šolskih nadzornikov naj ostanejo edinole učitelji.

3. Odlok banske uprave, ki zadeva plačevanja občinskih prispevkov šolam, naj se strogo izvaja.

4. Upokojce naj se v prvi vrsti učiteljice, poročene z neučitelji, ki so dobro situirane.

5. Ukine naj se monopol na šol. zvezke.

6. Predsedstvo banovinske sekcije naj ob vsakoletni banovinski skupščini poroča o predlogih, ki so bili sprejeti na zadnjem delegacijskem zborovanju.

7. Ob priliki upokojitve naj se striktno izvaja § 128., odst. 2. zak. o uradnikih v zadevi nakazila pokojnin in to pri upokojitvi s polnimi in nepopolnimi leti.

8. Dragijski razredi naj se ukinejo.

9. Za prospeh in napredek dela v in izven šole smatramo stalnost učiteljsstva za nujno potrebno, zato naj se vsako službeno mesto takoj po izpraznitvi razpiše in na osnovi razpisa odda.

10. Ker posli šol. upraviteljev vedno bolj naraščajo, naj se v pravilnik vnese posebna upraviteljska doklada.

11. Ugotavljamo, da nastavljanje šolskih preglednikov kvarno vpliva na procvit šolstva in ugled nadzornikov. Le oni nadzornik, ki dalje časa službuje na nadzorniškem mestu, more dati učiteljsstvu pravično oceno in po poznanju razmer tudi smernice za prosvetno delo v srezu.

12. Učiteljsstvo je doslej rade volje vršilo poleg težavnega poklicnega dela v šoli tudi izvenšolsko delo v prid naroda in države, dajši je to združeno z občutnimi gmotnimi izdatki. To je dobro znano vsakomur, ki dalje časa deluje med narodom. Ugotavljamo, da bo v bodoče pri sedanjem gmotnem položaju v veliki meri pri izvenšolskem delu ovirano, kar naj upošteva tudi višje oblasti.

13. Iz istega vzroka bo moralo učiteljsstvo reducirati tudi dosedanje izdatke za časopise, revije in drugo, ako ne bodo založništva znizala naročnin.

14. Črtanje postavk v proračunih kraj. šol. odborov naj se opusti, ker imajo ravno kraj. šolski odbori največji upogled, kaj je potrebno, da se nabavi.

15. Vsem upraviteljem in učiteljem naj se izdajo dekreti takoj, ko so imenovani, oziroma nameščeni.

16. Absolventom meščanskih šol naj se zopet dovoli vstop na učiteljske.

17. Pri sprejemu na učiteljske naj imajo pod enakimi pogoji prednost otroci učiteljev.

18. Vsakoletne premeščitve učiteljsstva na podlagi razpisov naj se v bodoče izvrše najpozneje do 1. avgusta, tako da se more na šolah, s katerih so bili učitelji premeščeni, do pričetka šolskega leta stanje izpopolniti z novim učiteljsstvom.

19. Vsako zbiranje denarja in pobiranje srečk po šolah naj preneha.

20. Disciplinske zadeve naj se po možnosti rešujejo doma.

21. V banovinski svet naj se imenuje tudi zastopnik učiteljsstva.

22. Na anonimne ovadbe naj se oblast ne ozira.

23. Radi poenostavljenja administracije v šolskih zadevah naj se skliče banovinska

konferenca sreskih šolskih nadzornikov. Ti pa naj prej vso zadevo obravnavajo v svojih srezih z upravitelji in učitelji.

24. Izpraznjena mesta v Ljubljani in drugih krajih, kjer so srednje šole in v neposredni okolici, naj se redno razpisujejo in se pri njih oddaji uvažujejo le očetje in matere s soloobveznimi otroki z dežele. Sekcija naj ugovarja, če se taka mesta oddajajo brez objave socialno dobro situiranim in protekcioniranim kompetentom.

25. Z ozirom na svoječasi odlok banske uprave o dovoljenju poizkusnih razredov sklene skupščina naprositi bansko upravo, da izvoli izdati poročilo, kako so se poizkusi na teh razredih obnesli. V pozitivnem primeru naj se otvorijo v nekaterih srezih Dravske banovine poizkusne šole.

Odsek za nadaljevalno šolstvo.

Skupščina je nominirala skupen odsek za nadaljevalno šolstvo. Tov. Grčar poroča, da so člani odseka sklenili, naj se odsek razdeli v dva pododseka in sicer: za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo ter za obrtno nadaljevalno šolstvo. (Odobravanje.)

Predsednik in poročevalec za kmetijsko in gospodarsko nadaljevalno šolstvo Verk Miloš poda poročilo, h kateremu doda nekaj pojasnil glede izplačila honorarjev tovariš Gosak.

Skupščina je glede kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva sprejela sledeče sklepe:

1. Izvršni odbor naj skrbi, da se učitelji in učiteljice izven Dravske banovine informirajo in zainteresirajo za kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo, ki naj bo osnova za gospodarsko in etično povzdigo kmetjskih slojev. V ta namen naj pošlje manjše število učiteljev in učiteljic (največ 5 skupaj), ki naj to šolstvo v Dravski banovini proučijo na licu mesta ter se udeležijo delovnega občestva.

2. Ob državni skupščini naj delegacija iz naše banovine na posebnem sestanku obrazloži praktični in idejni moment teh šol onemu učiteljsstvu, ki bi rado ali že celo dela na povzdigu kmetjskega stanu. Sekciji se naroča, da zadeve ne izpusti iz vidika.

Predsednik pododseka za obrtno nadaljevalno šolstvo je bil tov. Hofbauer L., poročevalec pa Grčar Viktor, ki je v daljšem govoru poročal o dosedanjem delu odseka sekcije ter o stanju našega obrtno nadaljevalnega šolstva. Na predlog delegata Erjavca bo tov. Grčar napisal informativen članek v »Popotniku«. Po debati, v katero so posegli: tov. Hofbauer, Erjavec in drugi in po nekaterih pojasnilih predsednika je skupščina sprejela nastopne sklepe v zadevi obrtno nadaljevalnega šolstva:

1a) odobri se delo odseka ter pravilnik ob. n. š., ki ga je sekcija predložila ministstvu O. T. I. in ostalim prizadetim oblastvom.

b) Odobri se stališče, ki ga je sekcija zavzela k spreminjevalnim predlogom drugih korporacij k temu pravilniku.

c) Naroča se sekciji, da to delo potom intervencije pri prizadetih činiteljih pospeši.

2. Glede reorganizacije obrtno-nadaljevalnih šol v smislu določil § 295. Obrtnega zakona stoji sekcija na stališču, da počne rok po odst. 5 § 295. po začetku onega šolskega leta, ko bo stopil pravilnik po novem zakonu v veljavo. S pričetkom šolskega leta 1932/33. vsled tega ne gre ukinjati ali reducirati zavodov, ki po odst. 1. ali 2. cit. paragrafa nimajo zadostnega števila učencev.

3. Po uradni statistiki iz šol. leta 1931/32. bi ob reorganizaciji obrtno nadaljevalnih šol po novem zakonu postojale šole, kakor izkazuje skica. Pri tem veljajo označbe:

A. Kraji, kjer naj se po možnosti ustanove samostojni zavodi s posebnim učiteljsstvom.

B. Kraji, kjer so zavodi glede šol. prostora in učnega osobja priključeni na druge razrede. Pri tem velja:

B 1: strokovne obrtno nadaljevalne šole (mehaniki, lesna obrt, trgovina itd.);

B 2: obče obrtno nadaljevalne šole;

B 3: kraji, kjer naj se uredijo strokovni tečajji;

B 4: vsi ostali kraji, kjer so obrtni vajenci, ki morajo obiskovati višje narodne šole.

4. Z ozirom na ugotovljene konkretne slučaje zahteva sekcija, da v krajih, kjer so strokovno izprašane učne moči na razpolago, pridejo te pri namestitvi na str. nad. šolah prvenstveno v poštev. Ako postojajo posebni ženski oddelki in so na razpolago izprašane ženske učne moči, je te prvenstveno upoštevati.

5. Pri namestitvah oz. premestitvah v krajih, kjer postojte strok. nad. šole, naj se ozira na strokovno usposobljenost uč. osobja za te zavode.

Predsednik Dimnik poudarja, da polaga sekcija veliko važnost temu vprašanju in se tov. Grčarju zahvali za delo in trud, ki ga je imel za veliko podporo sekciji.

Končno je bilo sprejeto tudi tajniško poročilo, zadevajoče kmetjsko-trgovsko nadaljevalno šolstvo.

Odsek za tisk.

Predsednik in poročevalec odseka tov. Skulj Andrej poda poročilo odseka. — Otvori se živahna debata glede časa in načina in izdajanja publikacij Mladinske Matice. V debato so posegli poleg poročevalca tov. Dimnik, Menard, Hofbauer, Mlekuž, Mavrič, Vomer, Ribičič, Hreščak in drugi.

Po vsestranskem razčiščenju so bili v zadevi sprejeti nastopni sklepi glede Mladinske Matice:

1. Glede izhajanja knjig Mladinske Matice naj ostane pri starem.

2a) Uredništvo »Našega roda« naj po možnosti upošteva predlog, da bodi »Naš rod« po vsebini lažji. »Naš rod« naj po osnovi in umetniški obliki ustreza po možnosti vsem razvojnim stopnjam otrok.

b) »Naš rod« naj vpelje otroke v življenje, pokaže naj mu njega sončne in tudi senčne strani.

c) Tudi ilustracije naj bi bile primerne razvojni stopnji otrok.

3 Ker je knjiga »Mihec in Jakec« že pošla in bo v začetku leta gotovo veliko povpraševanje po njej, naj se izda knjigo v drugi izdaji. Prej pa naj se na podlagi subskripcije določi višina naklade.

4. Posvetovalni odsek Mladinske Matice se ukine. Namesto tega izbere vsako sresko društvo, kjer je potrebno, po dva, drugače pa po enega agilnega tovariša (ico), ki naj bo propagator za list in publikacije Mladinske Matice. Ta bo zbiral tudi želje in predloge članstva in jih bo javljal odboru Mladinske Matice. Po možnosti naj bo to član društvene odbora.

5. Pri sestavi odbora Mladinske Matice naj se upošteva ne glede na kraj, kjer stanujejo, predvsem resni delavci, ki kažejo zanimanja za razvoj mladinskega slovstva.

6. Sklene se naprositi bansko upravo, da izda okrožnico, da naj se naroči vsaka šola na en izvod »Našega roda« in na knjige Mladinske Matice za šolsko knjižnico.

Končno je naročila skupščina odboru Mladinske Matice, da napravi in predloži sekciji osnutek za pravilnik, da ga odobri.

Pri obravnavi predlogov glede »Popotnika« poda urednik Senkovič sledeče misli in predloge:

»Popotnik« si bo pridobil veliko zaslugo, ako bo pričel temeljito obravnavati podeželsko šolstvo. Zavedati se moramo, da stopa podeželsko šolstvo vedno bolj v ospredje pedagoškega pokreta. Vedno bolj se kaže nujna bodoča naloga, da postane šola čuvarica in pospeševalnica podeželske kulture, ki naj bi pripomogla mlademu rodu, da se duševno dvigne, da se bo ustavljal v duhovni in gospodarski krizi, ki je zajela tudi deželo. Dati moramo šoli organizacijsko in življenjsko obliko. Res je sicer, da je pedagogika ena in da veljajo njeni zakoni prav tako za mestne, kakor za podeželske šole. Res da je mestna in podeželska šola osnovna ali narodna. Res, da je tudi naše prizadevanje, pretvoriti naše šole v delovne ali domače šole, da vse to velja za mestne in podeželske šole. Torej ne eksistira kaka posebna podeželska pedagogika, niti ne smemo zahtevati od učiteljev različno izobrazbo. Vendar pa ima pedagoška šola svoj lasten obraz, zato se ne morejo učni načrti mestnih šol prenesti na podeželske. Te morajo imeti svojo lastno sliko. Vsak učitelj začetnik bi moral poučevati na kakšni višji organizirani šoli pol leta, ne na nižji, kjer so težkoče večje, začetnik pa ne bi smel nikdar na enorazrednico, kjer so težkoče tako velike, da jih izkušen praktik težko premaguje. Želim dobiti prispevkov. Naj imenujem nekaj takih tem:

1. Socialne, duševne in gospodarske prilike našega podeželskega šolstva.

2. Kaj zahteva sedanjost in bodočnost od podeželskega šolstva?

3. Novi cilji in nova pota podeželskega šolstva.

4. Poskusni razredi in naše podeželsko šolstvo.

5. Naši učni načrti in podeželsko šolstvo.

6. Načrti za nižje organ. šole.

7. Strnjen pouk na podeželskih enorazrednicah.

8. Katere teme bi se lahko obravnavale na naših podeželskih šolah.

Glede našega naraščanja. Naš »Popotnik« hoče iti našemu učiteljskemu naraščanju na roko in mu biti svetovalec v vseh didaktičnih vprašanjih. Četudi so časi resni in nas tare globoka skrb za naš učiteljski naraščaj, vendar ne sme nihče kloniti, najmanj pa naši mladi, kajti v njih rokah je bodočnost. Zato vas prosim, da skupščina izglasuje, da bi »Popotnik« izhajal v dosedanjem obsegu. Ko je bila v Nemčiji kriza in je bila inflacija na višku so tamkaj izhajajoči pedagoški listi izhajali v nezmanjšanem obsegu. Slovenski učitelji naj se zavedajo današnjega položaja, naj store svojo dolžnost napram narodu in državi.

Predsednik se zahvali gosp. uredniku za stvarno pojasnilo, na kar so bili soglasno sprejeti nastopni

sklepi glede Popotnika:

1. Naš pedagoški list Popotnik naj služi, kakor dosedaj pedagoški teoriji in praksi ter naj polaga tudi v bodoče važnost na stvarne prispevke, ki se opirajo na lastne skušnje sodelavcev ali, ki so zajeti iz njihovega lastnega šolskega dela. Poleg tega naj svoje čitatele stalno in pregledno informira o sodobni inozemski pedagogiki, tako da opozarja na nove smeri, ter zavzema k najvažnejšim problemom svoje stališče, oziroma, da čitateljem prikazuje pereče probleme v pravi luči.

Odobravamo, da se v naši pedagoški literaturi počenja doba kritizma, ter se nadejamo, da bo tej dobi lahko sledila manjša ali večja osamosvojitev našega pedagoškega duha od tujih vplivov. Vsako šolo mora pripraviti duh vsesplošnega človečanstva. Poleg tega pa je potrebno, da dobi naše šolstvo nacionalen stil, ki bi mu naj dal jugoslovensko obeležje. Zato pa je dalje potrebno sodelovanje naših pedagoških osebnosti pri obnovi našega šolstva. Ako bodo vsi, ki so zato poklicani, prispevali k temu idealnemu smotru, lahko postane naš »Popotnik« vodilni organ za šolsko obnovo na našem področju. Zlasti tudi odobravamo, da hoče Popotnik v prihodnjem letniku posvečati potrebno skrb reševanju nekaterih perečih problemov, kakor so novi

učni načrti in podeželska šola in da hoče biti našemu učiteljskemu naraščanju svetovalec v vseh didaktičnih in vzgojnih vprašanjih.

2. Ako naj Popotnik zadošča vsem tem zahtevam in poleg tega še tekočim nalogam, ki ga čakajo, mora izhajati še nadalje v dosedanjem obsegu.

Pri nadaljni debati glede »Učiteljskega Tovariša« in »Prosvete«, je predlagal delegat Rupret v imenu nekaterih društev ponovno, naj izhaja stanovsko glasilo dvakrat mesečno. Delegat Kosin pa je pojasnil predlog svojega društva, da priobčuje Učiteljski Tovariš vse dopise udruženj, ki jih tvorijo izključno učitelji. Razvila se je dalje debata glede obrambe proti napadom na naš stan po drugih listih.

Po izčrpani debati so bili sprejeti nastopni

sklepi glede Učiteljskega Tovariša:

1. Naj Učiteljski Tovariš objavlja samo važnejše odloke.

2. Naj Učiteljski Tovariš dodaja raznim važnim odlokom, ki so potrebni navodil, v pravniki kratka pojasnila.

3. Naj prinaša tudi iz drugih držav poročila o učiteljskih organizacijah, njih delovanju in stremljenju.



Obrazi s skupščine.

V prvi vrsti: Dimnik, Župančič, Ribičič, Kobal, Kumelj; v drugi vrsti: Hren, Petrove, Grčar, Vouk, Širok; v tretji vrsti: Gabršek, Grum, Lapajne in Musek.

4. Naj ne prinaša daljših ocen beletrističnih knjig. Te naj se le registrirajo. Mladinske knjige naj se izročijo v oceno odboru Mladinske matice, one važne za učiteljstvo pa, naj se odstopijo tozadevnim strokovnjakom.

5. Naj ostane Učiteljski Tovariš tednik, kot dosedaj, le o počitnicah naj izhaja štirnajstredno.

6. Naj priobčuje dopise udruženj, ki jih tvorijo izključno tovariši ozir. tovarišice.

Nato so bili soglasno sprejeti še

dodatni sklepi:

1. Naj se poiskava preko organizacije doseči pri raznih založnikih in tiskarnah znižanje cen knjigam, tako šolskim, kakor tudi leposlovnim in znanstvenim.

2. Obsodi se javno nedostojna kritika naperjena na celokupno učiteljstvo v listu »Treznost«, ki izhaja v Celju.

Delegat Lapajne opozarja na knjige, ki so jih založili tovariši in ki so vredne, da jih upoštevajo šole in učiteljstvo. Taka dela bi bilo prvenstveno naročiti, posebno knjige domoznanske vsebine. Sramotno je, če šole take knjige vračajo. Ni prav izpostavljati tovarišev gmotnim nevarnostim.

Izvajanjem se pridruži predsednik in podurja, da to, kar izide pri nas premalo cenimo. Če bom sami sebe omaloževali, nas bodo tudi drugi. Apelira, naj v tem pogledu zavladajo drugačne razmere. Predlog je bil sprejet.

Tajnikovo poročilo o Mladinski Matici, Popotniku, Učiteljskem Tovarišu, Prosveti in Novinarskem odseku je bilo nato sprejeto brez debate.

Pevski odsek

Poročilo o pevskega odseku je podal poročevalec tov. Rape. Bilo je sprejeto brez debate, prav tako v Učiteljskem Tovarišu objavljeno tajnikovo poročilo.

Sklepi pevskega odseka.

1. Predlogov ni.

2. Po tajniškem poročilu in podrobnem raztolmačenju tovariša predsednika pevskega zbora Supančiča je skupščinski odsek preračeval poročilo pevskega odseka v tajniškem poročilu in je spoznal, da vrši učiteljski pevski zbor z velikimi uspehi svoje kulturno poslanstvo in z veliko požrtvovalnostjo svojih članov prispeva k ugledu stanu. Skupščini

predlagamo, naj mu izreče za njegovo težko delo priznanje.

3. Program pevskega zbora za proračunsko leto 1932./33.:

a) Izdaja pesmarice za vse razrede narodne šole.

b) Cerkven koncert v Ljubljani.

c) Koncert ženskega zbora v Ljubljani.

č) Koncert ob priliki slovesne otvoritve »Učiteljskega doma v Mariboru«

d) Glavni letni koncert (2. srbski program).

e) Podeželski koncerti po večjih krajih.

4. Proračun pevskega zbora JUU 1932./33. skupščinski odsek podrobno pregleda od postavke do postavke in ga soglasno odobri. — Z ozirom na res vzvišeno kulturno misijo PZ predlaga odsek skupščini, naj potrdi v proračunu predvideno postavko, pa kateri je dolžan vsak član prispevati Din 1— za pevski zbor.

Odsek za narodno izobraževanje.

V imenu odseka poda poročilo tovariša Hauptman Zora. Po kratki debati se poročilo odobri in sprejmejo nastopni

sklepi odseka za narodno izobraževanje:

1. Odsek odobrava stališče JUU sekcije za Dravsko banovino glede izvenšolskega de-

katerimi so delovale komisije ob ustanavljanju teh razredov. Sreska društva naj predvsem ugotovijo točno število učencev manjšinskih razredov in doženejo, koliko izmed vpisanih učencev je nemške ali madžarske narodnosti, oziraje se pri tem na podatke navedene ob priliki zadnjega ljudskega štetja.

4. Predlagamo, da pozove sekcija sreskega društva Dravograd, Maribor (levi, desni breg in mesto), St. Lenart, Ljutomer, Ptuj, Murska Sobota in Dol. Lendava, Laško, Ljubljana, Kočevje in Novo mesto, da skličejo jeseni sreske ankete vseh narodno obrambnih društev z ozirom na novi položaj, ki je nastal za manjšinsko šolstvo po ljudskem štetju. Anketa naj bi se vršila v svrhu smotnega in skupnega narodno obrambnega dela. Po zaključku teh anket naj bi se vršila širša anketa v Mariboru s sodelovanjem delegatov omenjenih sreskih anket.

Preden preide skupščina na podrobno razpravo o blagajniškem poročilu in poročilu gospodarskega odseka je glasovala še o tajniškem poročilu glede nakupa parcele v Omišlju, o odseku za učiteljski naraščaj in o poročilu o gospodarskem svetu.

S tem je bilo sprejeto tajnikovo poročilo v celoti.

Gospodarski odsek.

Predsednik nadzornega odbora tov. Ivanjčič je podal poročilo gospodarskega odseka o katerem se je razvila zelo obširna mestoma celo burna debata, v katero so posegali tov. Dimnik, Erjavec, Ivanjčič, Grum, Šestan, Polak, Kobal, Mlekuž, Pleskovič, Šifrer in Poganičnik.

Sprejeti so bili naslednji predlogi:

1. Iz obračuna je razvidno da je bil proračun prekoračen za 37.551 Din, ki pa je bil krit s prispevki inseratov. Gospodarski odsek smatra, da je bilo prekoračenje upravičeno ter predlaga delegaciji naknadno odobrenje

2. Obračun Mladinske matice se odobri.

Sprejeti so bili tudi predlogi nadzornega odbora:

a) Glede potnin na banovinsko in glavno skupščino predlagamo da plača društvenemu predsedniku, če je ta istočasno član uprave ali nadzornega odbora sekcije polovico stroškov društva.

b) Omejitve izdaje Učiteljskega Tovariša in Popotnika za katera lista plačujejo člani le po 8 Din mesečno, bi ne pomenil le moralen padec, temveč tudi finančno izgubo, posebno pri inseratih, in ne smemo nikdar dopustiti, da razdiramo ono, kar so naši predniki s težavo ustvarjali in to iz kulturnih in stanovskih ozirov. Predlagamo, da se omejitve izdajanja teh listov ne izvede, ter ostanejo prispevki sekciji na isti višini.

c) Dolgovi, ki jih izkazujejo društva morajo ista poravnati najkasneje do konca junija tekočega leta in upravi se naroča, da poda o zaostankih posameznih društev poročilo nadzornemu odboru do 10. avgusta t. l.

č) Nadzorni odbor se je prepričal, da plačujejo posamezni člani nekaterih društev, kakor tudi društva sama članarino za nazaj, kar povzroča neprestane dolgeve. Po sprejetem predlogu na pokrajinski skupščini v Novem mestu in v Ljubljani bi se morala plačevati članarina vnaprej in analogno s tem bi društva ne imela pri sekciji nobenih zaostankov. V svrhu reda v tem pogledu predlaga nadzorni odbor, da se mesečne prijave s članarino vred dostavijo sekciji najkasneje do 15. vsacega meseca

d) Iz vzroka varčnosti predlaga nadzorni odbor, da se uredništvo Tovariša in Prosvete združita.

Sprejeti so bili dalje tudi predlogi društev:

Ljubljana mesto: Skupščina sekcije JUU za Dravsko banovino v Ljubljani naj razmotri o ustanovitvi bolniškega zavarovanja učiteljstva. Skupščina naj poveri gospodarski svet z nalogo, da prouči ustroj že obstoječih uradniških bolniških zavarovalnic. Svoje poročilo naj poda tekom treh mesecev eksekutivi sekcije, nakar naj prevzame gospodarski svet realizacijo tega načrta.

Kočevje, Krško: Obvezno naj prispeva vsak član JUU v bivši ljubljanski oblasti poleg članarine še 1 Din mesečno za Učiteljski dom v Ljubljani. Predlog je sprejet z dodatkom, naj se izjavijo društva.

Radovljica: Proračun za prihodnje leto naj sestavi sekcija JUU detaljirano, ga pravčasno natisne v Učiteljskem Tovarišu vsaj mesec dni pred glavno skupščino, da zamorejo iznesti delegati mnenje in želje društev na glavni skupščini.

Med izglasovanjem posameznih predlogov gospodarskega sveta je bil sprejet soglasno sklep:

Iz podanega revizijskega poročila je razvidno, da je delo uprave kakor tudi knjigovodstvo sekcije JUU v Ljubljani v vzornem redu. Knjigovodstvo je pregledno, jasno v vseh podrobnostih, temeljito in istinito. Predlagamo vse priznanje in zahvalo predsedniku sekcije Ivanu Dimniku za njegovo, za stan požrtvovalno delo, blagajničarju R. Grumu in upravi absolutorij obnem pa tov. blagajničarju R. Grumu, tajniku Josipu Kobalu ter njegovemu pomočniku Metodu Kumlju za njihovo vestno in natančno uradovanje priznanje in zahvalo.

Po sprejetju vseh predlogov gospodarskega odseka se je vršilo glasovanje o proračunu, ki je bil sprejet z 34 proti 10 glasovom.

Sklep.

S sprejetjem proračuna je bilo delo skupščine izvršeno in predsednik tov. Dimnik je zaključil skupščino z naslednjimi besedami: Cenjeni tovariši in tovarišice! Skupščina je končana, meni je žal, da ni potekla povsem v tistem tonu, kakor sem bil prepričan, da se bo vršila naša skupščina. Stvar je rešena, zahvaljujem se predsednikom in odborom, ki

ste pomagali pri delu in nam dali navodila, da koristimo stan, narodu in državi. Prepričani bodite, da ni bilo drugih želj v nas, nego dobro stremenje. Samo to smo hoteli, kar bi bilo učiteljstvu v dobro in korist. Zahvaliti se moram tudi vsem svojim ožjim tovarišem. Njihovega dela članstvo ne pojmuje, kakor bi ga bilo treba. Nadalje se zahvaljujem vsem odsekom, ki so dvignili ugled organizacije in stan, ker organizacija ni samo za doseg materialnih dobrin. Vse te naše zahteve bi

stale na šibkih nogah, ako ne bi mogli pokazati svojega dela drugod.

Tovariši in tovarišice! Treba, da pride ta duh v vse naše delo, da ga v tem pravcu usmerimo in zato sem opozoril na to važno programatično točko: dvigati etične vrednote, ker le tedaj bomo postavili stan na trdne temelje za uspešno delo. Zahvaljujem se vam za vašo vztrajnost, požrtvovalnost pri delu na današnji skupščini in s tem zaključujem skupščino.

Splošne vesti.

— Glavna skupščina JUU bo letos 24. 25. in 26. avgusta v Beogradu. One tovariše in tovarišice, ki se je nameravajo udeležiti bodisi kot delegati ali kot člani, naj se javijo zaradi stanovanja sekciji najkasneje do 10. avgusta t. l. Na kasnejše prijave se ne bo mogoče ozirati. Vožnja bo četrtinska.

Sekcija JUU v Ljubljani.

— Iz sekcije. Tajništvo posluje v dobi počitnic le v dopoldanskih urah.

Kdor naroča vse šolske potrebščine potom Učiteljske gospodarske poslovalnice

pomaga Učitelj, domovoma v Ljubljani in Mariboru

— Dopisovanje med člani in sekcijo. Vse tovariše in tovarišice opozarjamo, da se ima vršiti dopisovanje med članstvom in sekcijo na osnovi sklepa banovinske skupščine organizacijskega inštančnega potoma. Sekcija bo zato pošiljala vse direktno prejete dopise sreskim društvom v izjavo in bo o rešitvi obveščala člane brezpogojno le potom sreskih društev.

— Seja Glavnega prosvetnega sveta v Beogradu. Glavni prosvetni svet v Beogradu ima v juliju v ministru prosvete daljše zasedanje. Na sejo sta odpotovala načelnik prosvetnega oddelka kraljevske banke uprave v Ljubljani g. Josip Mazi in predsednik sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja za Dravsko banovino g. Ivan Dimnik.

— V kmetijski tečaj na kmetijski šoli v Št. Jurju ob j. žel. so sprejeti naslednji prosilci: Bonča Leopold, Sevnica; Breže Ivan, Sv. Lovrenc v Slov. gor.; Perenčak Edmund, Dol pri Hrastniku; Groznik Jože, Hrastnik; Grum Ivan, Gabrk; Grubelnik Franc, Sv. Lenart v Slov. gor.; Hribar Ivan, Tešanovci; Junc Leopold, Zameško; Klugler Ivan, Podgorje; Kopriva Ivan, Zagorje ob Savi; Kotnik Franc, Vel. Nedelja; Križman Josip, Gornja Ponikva; Ljubič Vinko, Koprivnik pri Kečevju; Nanut Ante, Svibno pri Radečah; Novak Jakob, Dol. Nemška vas; Prisljan Janko, Pilštani; Stanjko Viktor, Gederovci; Rusjan Ambrož, Dornava; Serajnik Joško, Dovje; Slokan Filip, Trbovlje; Simon Rudolf, Tolsti vrh pri Guštanju; Tomšič Alojz, Fokovci; Trobiš Stefan, Komenda; Logar Franjo, Laporje. — Skupno 24.

Počitniški učiteljski tečaj delovne šole v Selcah — Primorje. Vsi učitelji (ce), ki so se prijavili za ta tečaj, odpotujejo 31. julija ob 23.40 uri z glavnega kolodvora v Zagrebu. Sestanek isti dan ob 18. uri v Bogovičevi ul. 7 radi dogovora. Ker je še nekaj mest prostih, sprejema prijave JUU sekcija za Savsko banovino v Zagrebu, Bogovičeva ul. 7. — Vpisna znaša 300 Din, a vsa oskrba za štiri tedne (1.—28. avgusta) 900 Din.

30-letnico mature je praznoval letnik 1902 ljubljanskega moškega učiteljskega v sredo 6. julija. Izven Ljubljane službuječe tovariše je zelo zanimala nova metropola, ki je v treh desetletjih zelo porasla in napredovala. Kolikokrat smo jo premerili in prehodili za časa dijakovanja. Koliko najrazličnejših spominov hrani njeno, sedaj lepše zunanje lice. Pri skupni večerji pri »Nacetu«, katero je aranžiral tov. Grum, kakor tudi vso ostalo prireditve, je vrsta najrazličnejših govorov rešila pozornost dogodka, ki so jih posamezni tovariši doživljali tekom 30-letnega dela med našim narodom. Tudi običajni razgovor o bivših naših profesorjih ni izostal, dasiravno smo imeli v svoji sredi gg. Deklevo in Verbiča, ostala še živa gospoda dr. Ilesič in direktor Črničev sta se opravičila. Zelo nas je razveselilo pismo dr. Ilesiča, v katerem nas naziva »draga mladina«. In res! Ako si pogledal svatovski oblečene može okoli mize, si videl ravno tako vesele in mlade obraze kakor pred 30. leti. Zdravi, polni hrepenenja in veselja do nadaljnjega dela, ki je vir sreče, zdravja in dolgega življenja. Male izpremembe v obsežnosti telesa vplivajo zelo dobrohotno na razpoloženje, ki ga stopnjuje odkrit smehljaj vsakega posameznika. Prijatelj V. Grčar je skušal v svojem nekoliko duhu se

Naročajte

vse potrebščine potom

Učit. gosp. poslovalnice!

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani

POZOR!

Učiteljstvu mariborskega okrožja!

otvori v začetku julija

v Mariboru

v Gornji Gosposki ulici št. 44

svojo podružnico

Pozivamo učiteljstvo, da prečita zadevno okrožnico, ki jo te dni prejmejo vse šole mariborskega okrožja

Domnik Drago, Bitenc Vlasta, Kos Ana, Serajnik Zmagoslava, Živko Alojzij, Siladij Črnko Viktorija, Kodrič Stanislav, Čebular Marija, Prah Maksa, Kozelj Alojzij, Glinšek Ljudmila, Predan Drago, Selak Kristina, Kunstl Ana, Šturm Franja, Deu Vanda, Rihar Rafael, Gajšek Franc, Radej Kristina, Kramaršič Marija, Koren Marija, Kadunc Ivan, Košenina Kuža, Fatur Stana, Novak Josip, Korber Olga, Kralj Marija, Tomažič Maks, Sterger Ana, Kokol Urška, Novak Hermina, Pauser Josipina; Remškar Franc, Belihar Anton, Drovnik Marija, Sedovnik Marija, Dernovšek Marija, Benedičič Janko.

—i Napredovali so v višjo položajno skupino: Pečar Fran, Rateče; Pertot Janko, Ptuj; Turk Fortunat, Ormož; Vanič Ladislav, Sent Vid; Pintar Ivan, Ljubljana; Božič Marija, Gornji Grad; Levec Ana, Ljubljana; Rak Zora, Moste; Hasel Dragotin, Ptuj; Stiplošek Fran, Krško; Klavora Franjo, Jesenice; Kafol Ljudmila, Ptuj; Kegl Vekoslav, Sv. Jakob v Slov. Goricih.

Učiteljski pravnik.

—§ Po odredbah kralj. banske uprave je označiti prošnje, ki se predlagajo, v dveh izvodih z A in B ter priloge z A/1 itd., B/1 itd.

Obrambni vestnik.

V »Slovenec« št. 154. z dne 9. julija je izšel naslednji

Kaj pravite?

Dnevi učiteljskega zborovanja so torej za nami in Vaš list je o njem objektivno in zelo blagohotno poročal. Niti iz Vašega, niti iz drugih poročil pa ni razvidno, kakšen je idejni program JUU in sploh učiteljstva? Ali so sploh gg. delegati kaj definirali, kaj natančnejšega povedali o etičnih, o socialnih, o prosvetnih stremenjih svojega stanu in organizacije? Če ni bilo o tem ničesar v poročilih, more javnost sklepati, da se organizacija še vedno ni pečala n. pr. z važnim poglavjem o etični vzgoji ljudi. Dandanes se je v Sloveniji v neobičajni meri razpasla neznanost, skodoljnost in težnja maščevati se na bližnjem, kar skrajno kvarno vpliva na javno moralo. Učitelj je v prvi vrsti poklican, da bi take pojave pobijal! Ali o tem ni bilo na zborovanju niti besedice!

Brezposelnost je drug pojav, mimo katerega je slo naše učiteljstvo na svojem zborovanju, ne da bi ga sploh omenilo. In vendar je učiteljska stanovska organizacija v prvi vrsti poklicana, da se peča s tem vprašanjem, saj ni vseeno, kam in v kakšne poklice odhaja mladina iz ljudskih šol. O potrebi poklicne organizacije, za katero naš javni uradni aparat še vedno ni našel razumevanja, čeprav je nujno potrebna, o tej potrebi naše učiteljstvo sploh ni obveščeno, torej se niti ne zaveda, da je ustanavljanje takih posvetovalnic narodna in socialna in moralna dolžnost vzgojiteljev.

O alkoholizmu, o naraščanju surovosti med mladino, o pojemanju zanimanja odrasle mladine za kulturno delo v društvi in o vseh drugih poglavjih naših narodnih vzgojnikov niso izpregovorili besedice. Kar so govorili na zborovanju, je bilo predvsem nekaj besedi o državljanških vrlinah in zavednosti učiteljstva, kakor da bi drugi stanovi ne ljubili zadosti države in domovine ter naroda — predvsem pa zahteve o gmotni in socialni zaščiti lastnega stanu. Gg. učitelji so sicer govorili o idejnih temeljih svoje organizacije, kje pa je tista etična ideja, niso povedali. Niso tudi zgubljali dosti besed o dejanskih potrebah naroda in to je treba obzlovati! Prav gotovo pride čas, ko bo slovenski narod vprašal svoje učiteljstvo: »Kakšen je bil vaš delovni program za narod v najtežjih časih gospodarske in moralne krize in kako ste ga izvajali?« Kaj pravite, kakšen odgovor bodo dajali tedaj učiteljska organizacija, ves učiteljski stan in učitelji posamezniki. Najlažje bodo morda še odgovarjali posamezni učitelji, toda le posamezni, če se še pravočasno učiteljski stan ne zave velikih dolžnosti svoje dobe!

Pravimo, da dopisnik ali sploh ne pozna učiteljskega dela v šoli in med narodom, ali pa zlonamerno spravlja v javnost taka vpra-

šanja, ker ima interes na tem, da bi javnost ne sodila učiteljstva po njegovem delu.

Pravimo, da dopisnik namenoma noče ločiti običnega zbora banovinske sekcije od društvenih zborovanj.

Pravimo, da bi radi poznali organizacijo, ki na vsakem običnem zboru razpravlja o etičnih, socialnih in prosvetnih temeljih svojega stanu. Ta načela smo si postavili takrat, ko smo snovali in preosnavljali svojo stanovsko organizacijo, vodili deklaracijo borbo ter sestavljali svoja pravila. Kdor je to dobo prepal, nima pravice spraševati po naših etičnih, socialnih in kulturnih stremenjih. Opozarjamo ga pa kljub temu na govore predsednika JUU g. Rašiča in predsednika sekcije g. Dimnika, da bo vsaj deloma poučen o naših stremenjih.

Pravimo, da se na naših društvenih zborovanjih razpravlja tudi o pedagoških vprašanjih, ki jih navaja dopisnik, kakor o naraščanju surovosti med mladino, o alkoholizmu in o pojemanju zanimanja odrasle mladine za kulturno delo v društvi.

Pravimo, da je prišla zahteva, naj se briga Jugoslovensko učiteljsko združenje zgolj za gmotno in socialno zaščito lastnega stanu, iz krogov, ki so zelo, zelo blizu dopisniku »Kaj pravite«, a skupščina je to zahtevo soglasno zavrnila, ker se učitelji zavedamo tudi drugih svojih dolžnosti in ne potrebujemo »blagohotnih« nasvetov dopisnika. Ko bomo dajali odgovor na vprašanje: »Kakšen je bil Vaš delovni program za narod v najtežjih časih gospodarske in moralne krize in kako ste ga izvajali,« bo naš odgovor lahek, kajti tako vprašanje sme staviti le oni, ki naše delo poznajo, ne pa tisti, ki učiteljskega dela nikdar namenoma ni videl in ga »hoče« poznati iz dnevnega časopisja.

Pravimo tudi to, da prihaja poziv: Učiteljstvo je poklicano le za delo v šoli, iz istih krogov, ki mu hočejo z druge strani naložiti še nešteto brig in odgovornosti in bo le naravna posledica vseh natolecev, če se na prti učiteljstvu odgovornost celo za svetovno krizo.

Pravimo še to: »Pustite učiteljstvo na miru, da se bo moglo posvetiti vsem onim nalogam, ki si jih je začrtalo samo, in zavedajte se, da s pozivi, kakor gornji »Kaj pravite«, ne boste pridobili učiteljstva.«

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Ljubljani. Darovali so: učiteljstvo IV. deške osn. šole v Ljubljani 90 Din; mesto cvetja na grob nepozabnemu tovarišu nadzorniku v pok. g. Alojziju Schechelu so zbrali ob 43-letnici mature v Laškem njegovi sošolci 220 Din; maturanti letnika 1902, zbrani ob 30-letnici v Ljubljani, so darovali 204 Din z geslom: »Ne pozabite doma! Porabite vsako priliko in nabirajte prispevke!« Tov. Vera Kumelj iz Ljubljane je darovala ob izplačilu stanarine 30 Din. Prav lepo so se izkazale naše vrle tovarišice s IV. deških osnovnih šol v Ljubljani, ki so darovale povodom povrnjene stanarine Učit. domu v Ljubljani 450 Din. Podpisani izreka vsem najiskrenejšo zahvalo, posebno tovarišem 43-letnikom, ki so dali s tem majšim tovarišem posnemanja vreden zgled.

Jos. Kobal, blagajnik.

—g Učiteljskemu domu v Mariboru je podarila znesek 1000 Din neimenovana tovarišica za posredovanje v neki zadevi. Iskrena hvala za izdaten dar, kateri je tem bolj dobrodošel, ker UD opremlja svoj pensionat.

—g Društvo Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani je na tretjem izrednem običnem zboru, ki se je vršil v nedeljo 10. julija t. l. v Ljubljani, likvidiralo in se preosnovalo v zadrugo z o. z. Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani, ki je prevzela vso imovino likvidiranega društva. Vse bivše člane društva Samopomoč za otroke prosimo, da podpišejo pristopnice v novo zadrugo, ki jih bodo prejeli v bližnjih dneh. Vsak zadrugnik podpiše brez ozira na število zavarovanih otrok samo eno pristopnico in en delež. Delež za člane bivšega društva Samopomoč za otroke se bodo plačali po sklepu običnega zbora iz premoženja likvidiranega društva.

Načelstvo Samopomoči učit. otrok, zadruga z o. z. v Ljubljani.

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU!

Računi in proračuni JUU

sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani.

V breme		Promet za leto 1931/32.		V dobro	
		Din	p	Din	p
1. Blagajna	416.768	61		416.490	51
2. Poštna hranilnica	871.620	59		861.427	65
3. Dolžniki	547.188	84		463.657	84
4. Upniki	681.702	17		729.292	49
5. Učiteljski Tovariš	152.074	50		153.464	—
6. Popotnik	91.954	—		108.294	—
7. Učit. naraščaj in samoizobrazba	22.827	60		57.957	20
8. Članarina JUU Beograd	30.720	—		30.720	—
9. Prispevki pevskega zbora JUU	50.039	80		63.384	60
10. Upravni stroški:					
a) uprava	34.800	—		54.255	12
b) pisarn. osebje	42.100	—		31.221	35
c) potnine skupščin	18.731	—		51.470	35
č) „ upravn. odb.	3.589	—		580.512	51
d) „ sekcije	4.343	—		47.927	50
e) poština	1.470	60		105.538	95
f) znamke in dopisnice	6.128	50		4.917	44
g) poština Učit. Tov.	9.793	80		15.500	—
h) „ Popotnika	1.806	31		4.595	50
i) manipul. in provizija	1.125	55		35.616	03
j) davki	3.683	45			
k) Pokoj. zav. in bol. bl.	3.208	50			
l) knjige in revije	1.636	50			
m) elektrika, kurjava, telefon	7.369	45			
n) pisarniške potrebšč.	7.140	50			
o) najemnina	1.440	—			
p) prehodni stroški	13.872	07	162.238	23	
11. Razni stroški	56.972	25			
12. Mladinska matica	577.809	77			
13. Sotrudniški honorarji:					
a) Učit. Tovariš	8.149	50			
b) Popotnik	17.099	—			
c) Prosveta	9.207	50			
č) Radio	14.420	—	48.876	—	
14. Inserati	49.834	24			
15. Org. skladi	4.917	44			
16. Naložbe	20.062	50			
17. Premičnine	30.636	50			
	3.816.243	04		3.816.243	04

Prejemki		Račun Mladinske Matice za leto 1931/32.		Izdatki	
		Din	p	Din	p
1. Saldo 30. junija 1931.	21.273	67		342	—
2. Naročnina	514.848	22		1.359	—
3. Terjatve	11.720	80		26.705	70
4. Zaloga	3.358	—		11.192	92
5. Poština	10	—		3.716	—
6. Inserati	14.100	—		78.362	50
7. Razno	15.201	82		562	50
				23.722	40
				393.999	—
				24.652	90
				1.443	—
				11.751	85
				2.702	74
				580.512	51

Aktiva		Bilanca Mladinske Matice 30. junija 1932.		Pasiva	
		Din	p	Din	p
1. Saldo 30. junija 1932.	2.702	74		24.587	—
2. Terjatve	3.107	50		5.714	17
3. Zaloga	35.332	50		13.863	29
4. Inventar	2.492	20		512	48
5. Klijenti	1.042	—			
	44.676	94		44.676	94

Proračun pevskega zbora JUU za leto 1932./33.

A. Stroški:		Din
1. 28 dni pevskega tečaja		19.000
2. Notni materijal in razmnoževanje		3.000
3. Plača dirigentu		9.000
4. Nagrada tajniku		4.800
5. Priprava za koncerte		1.500
6. Sprejemi tujih društev		1.000
7. Članarina I. P. S. (60 a Din 12)		720
8. Pevski glasnik I. P. S. in „Zbor“		240
9. Administrativni stroški: znamke, koleki, papir za korespondenco		2.000
10. Odplačevanje dolga a Din 400 — x 12		4.800
11. Sobotne vaje za bližnje člane		1.000
12. Stroški za reprezentacijo		1.200
13. Stroški za seje		1.000
14. Nabava glasbenih publikacij		1.000
15. Reklama za koncerte		1.000
16. Dirigentu 10% od koncertnih dohodkov		3.000
17. Razni nepredvideni stroški		2.200
Skupaj		56.460
B. Dohodki:		Din
1. JUU (1 Din od člana)		30.000
2. Podpora banske uprave		2.000
3. Podpora mestne občine		1.000
4. Podpora ministrstva prosvete		1.000
5. Posojilo pevovodji v letu 1931.		3.000
6. Dolg Filipovića našemu zboru		460
7. Dohodki od šolske pesmarice (Din 2 — od tiskanega izvoda)		10.000
8. Donos cerkvenega koncerta		3.000
9. Donos rednega letnega koncerta		4.000
10. Donos koncertov na deželi		2.000
Skupaj		56.460

Aktiva		Bilanca		Pasiva	
		Din	p	Din	p
1. Blagajna	278	10		47.590	32
2. Poštna hranilnica	10.192	94		35.129	60
3. Dolžniki	83.531	—		4.215	32
4. Sotrudniški honorarji	948	50		2.702	74
5. Naložbe in deleži:				35.616	03
a) Mladinska Matica	386	90		300	03
b) 7% drž. posojilo	2.663	10			
c) Učit. zdraviliški dom v Rogaški Slatini	1.250	—			
č) Učiteljska tiskarna	250	—			
d) Hran. učit. konvikta	12	50			
6. Premičnine	26.041	—			
	125.554	04		125.554	04

Ljubljana, dne 30. junija 1932.

Upravni odbor:

Dimnik Ivan, predsednik.
Kobal Josip, tajnik.

Engelman Mira, I. podpr.
Grčar Viktor, II. podpr.

Člani:

Kopač Leopold, Maurič Karl, Mervar Franc, Polak Janko, Verk Miloš, Voglar Franc

Nadzorni odbor:

Ivanjšič Ljudevit, predsednik.

Musek Ljudevit, podpredsednik, Brezovar Matija, tajnik
Člana: Mešiček Anka, Požar Metod.

Proračun Mladinske Matice za l. 1932/33.

	Din	Din
A. Prejemki		
15.000 naročnikov a Din 2:50	347.500	—
Inserati	10.000	—
Skupaj	357.500	—
B. Izdatki		
Inventar	1.500	—
Uprava	24.000	—
Pisarna in poština	6.000	—
Honorarji	57.760	—
Potnine	1.200	—
Ekspedicija	15.000	—
Klišeji	10.000	—
Tiskarna Mlad. Matica - knjige	108.000	—
„ „ „ „ „Naš rod“	120.000	—
Nagrade	9.000	—
Skupaj	357.500	352.460
Prejemki	357.500	—
Izdatki	352.460	—
Prebitok	5.040	—

Obračun prispevkov za učiteljski naraščaj in za učiteljsko samoizobrazbo.

	Din	Din
1. Učiteljski naraščaj:		
a) Ljubljana:		
Prispevek do konca leta 1930/31. je znašal		8.051 65
V letu 1931/32. je bilo vplačano		7.906 —
skupaj		15.957 65
Izdalo pa se je:		
za snavenje čitalnice	1.023	—
„ razsvetljavo in kurjavo	2.477 85	—
„ podporo učiteljskim domom	1.180	—
„ stanovske liste	5.500	—
„ razne stroške	524	—
ostane še		5.252 80
b) Maribor:		
Prispevek do konca leta 1930/31. je znašal		10.362 25
V letu 1931/32. je bilo vplačano		7.906 —
skupaj		18.268 25
Izdalo pa se je:		
za razne podpore	4.490	—
„ stanovske liste	275	—
ostane še		13.503 25
2. Učiteljska samoizobrazba:		
Prispevki do konca leta 1930/31. so znašali		7.919 30
V letu 1931/32. je bilo vplačano		15.812 —
skupaj		23.731 30
Izdalo pa se je:		
za zadrž. knjig tečaj	5.000	—
„ stroške EO	314	—
„ pedag. revije	1.336 75	—
„ pisarniške potrebščine	557	—
„ razne stroške	150	—
ostane še		16.373 55
Ako seštejemo vse končne vsote:		
1. Učit. naraščaj, Ljubljana		5.252 80
2. Učit. naraščaj, Maribor		13.503 25
3. Učit. samoizobrazba		16.373 55
dobimo saldo koncem leta		35.129 60

Proračun JUJ za leto 1932/33.

	Stroški Din	Kritje Din
1. Učiteljski Tovariš:		
a) tisk 40 št. a 4 str. v 3450 izv.	110.000	—
b) tisk 10 št. a 6 str. v 3450 izv.	41.250	—
c) uredništvo	9.600	—
d) sodruštvo	7.000	—
e) tehniško sodelništvo in korektura	6.000	—
f) ekspedicija — poština	8.000	—
g) davek	2.350	—
2.800 čl. a Din 50 —		140.000
100 naročnikov a Din 60 —		38.200
inserati	184.200	184.200
2. Popotnik:		
tisk 10 št. a 2 poli v 3.900 izv.	86.000	—
b) uredništvo	6.500	—
c) sodruštvo	10.000	—
d) ekspedicija, poština in davek	2.500	—
2.800 čl. a Din 30 —		84.000
420 naročnikov a Din 50 —		21.000
	105.000	105.000
3. Uprava:		
a) pisarniško osebje	30.000	—
b) pisarniške potrebščine	8.000	—
c) kurjava, razsvetljava	7.000	—
d) bolniška blagajna in pokojninski zavod	3.500	—
e) davki, koleki, manip. pošt. hranil.	3.300	—
f) splošna poština	1.500	—
g) znamke in dopisnice	6.000	—
h) najemnina in postrežba	3.200	—
razni nepredvideni stroški	7.500	—
4. Vodstvo organizacije:	70.000	—
a) predsedništvo	9.600	—
b) tajništvo	9.600	—
c) knjigovodstvo in blagajništvo	9.600	—
5. Potnine:	28.800	—
4 seje upravnega odbora	8.000	—
2 seje nadzornega odbora	4.000	—
1 banovinska skupščina	5.000	—
1 glavna skupščina	15.000	—
potnine sekcije	3.000	—
	35.000	—
3.200 članov a Din 20 —		64.000
480 naročnikov Popotnika		24.000
inserati v Učiteljskem Tovarišu in Popotniku		45.800
	133.800	133.800
6. Učiteljski naraščaj:		
2.800 članov a Din 5 —	14.000	—
2.800 članov a Din 5 —		14.000
	14.000	14.000
7. Praktični tečaji učiteljska:		
2.800 članov a Din 5 —	14.000	—
2.800 članov a Din 5 —		14.000
	14.000	14.000
8. Pevski zbor JUJ:		
2.800 članov a Din 10 —	28.000	—
2.800 članov a Din 10 —		28.000
	28.000	28.000
9. Članarina Beograd:		
3.200 članov a Din 10 —	32.000	—
3.200 članov a Din 10 —		32.000
	32.000	32.000
Skupaj	511.000	511.000

Vse muzikalije se dobe v knjigarni Učiteljske tiskarne. Prospekte raznih edicij pošilja na zahtevo brezplačno.

Mladinska Matica

—mm Za naslovno stran se je udeležilo tekme 16 slikarjev z 41 načrti za naslovne strani.

Šolski radio.

—r Iz seje odseka za šolski radio. Odsek je imel dne 21. junija svojo zadnjo sejo v tekočem šolskem letu ter je sklenil pričeti z oddajami v bodočem šolskem letu meseca oktobra. Oddaje bodo kakor doslej vsak torek in petek ob 11. uri 30 minut. Program za osnovno šolo je določen tako, da bo v skladu z učnim načrtom, zato razpisujemo teme predavanj in vabimo k sodelovanju cenj. tovariše in tovarišice ter prosimo, da nam pošljejo svoje izdelke do 10. septembra.

Iz jezikovnega pouka bi bilo na primerih dokazati logično in estetično čitanje, zato bodo 3 oddaje posvečene čitanju, deklamiranju in recitacijam. Zanimive bi bile tudi oddaje, v katerih bi predavatelj očrtal najbolj tipične momente iz življenja pesnikov in pisateljev, ki so zastopani v osnovnošolskih čitankah.

Iz zemljepisja želimo 2 oddaji o naši banovini in 2 o naši državi, toda ne v podrobnostih, temveč v gospodarskem in kulturnem oziru. Vzbuditi je domoznanski čut in ponos ter ljubezen do naše ožje in širje domovine.

Tudi zgodovinske oddaje naj bi budile predvsem nacionalna in patriotska čustva. Zato razpisujemo sledeče teme: Kaj mora vedeti mladi državljan o svojih dolžnostih in

pravicah. — Znanilci Jugoslavije. — Življenje našega naroda pod turško oblastjo. — Kosovo polje in srbski guslar v zgodovinskem oziru. — Jugoslovenci ob Adriji. — Kmetijski upori v jugoslovenski zgodovini.

Iz spoznavanja prirode bi bilo uvodno predavanje o bistvu prirode in njenih pojavov, dalje: Klimatične izpremembe v prirodi. — Pomen vlage za rastlinstvo, živalstvo in človeka. — O človeku s posebnim ozirom na higieno. — Pobijanje praznoverja in mazaštva.

Kmetijski pouk: O sadjereji. — Korist sadja. — O čebelarstvu. — O glasbi: Razlaga vseh instrumentov s praktičnimi poskusi. — O telovadbi in o sportu: primera med telovadbo in sportom. Bistvo telovadbe in sporta z ozirom na duševni in fizični razvoj.

Deška ročna dela.

Dekliška ročna dela s posebnim ozirom na narodne motive.

Vabimo ponovno učiteljstvo, da se prijavijo za oddaje v šolskem radiu in da nam pošlje svoje nasvete in predloge, ker želimo, da bi bil šolski radio v najožjem stiku s šolo in poukom in v skladu z učnim načrtom. — Onim, ki bodo sestavljali predavanja, svetujemo, da prečitajo v 3. in 4. številki letošnje »Prosvete« članek g. prof. Niko Kureta: »Kako predavajmo v šolskem radiu«. V tem članku so podane točne smernice glede oblike, vsebine in načina predavanj. Prosimo tudi, da nam predavatelji prijavijo že sedaj teme, ki jih bodo obdelali, da po možnosti preprečimo izvedbo istih od raznih predavateljev.

Na delo za naš dom!
Vsa naročila potom U.G.P.

Ekskurzijski odsek.

—eo Izlet med Podgorce. Kljub zadovoljivemu odzivu smo z ozirom na neugodne vremenske prilike nedeljski izlet med Podgorce, v Kranj in Skofjo Loko odpovedali. Imeli smo prav. Z malimi prekinitvami je deževalo na vsej progi skoro ves dan. Prijavljenci, ki še niso dvignili vplačila, ga dobe v tajništvu JUU. Prosimo, da store čim preje.

—eo Kataster avtobusnih izletov. Odbor EO pripravlja kataster zanimivih avtobusnih izletov. Otvarjamo s tem anketo in prosimo zainteresirane, da predložijo seznam tur z označbo zanimivosti tekom vožnje. Na podlagi nasvetov in predlogov iz vrst članstva bomo potem razvrstili ture — in jih realizirali. Prosimo za podatke glede dolžine proge, prehrane — (ceno za solidno kosilo) i. t. d.

—eo Vodniki za planine. Odbor EO je dobil več vprašanj glede izletov v planine. Obračamo se na tovariše in tovarišice, ki bi hoteli prevzeti aranžma posameznih gorskih izletov. Datum, turo itd. določijo sami, vse podrobne informacije v tajništvu JUU. — Izletnike bomo obvestili o odhodu posameznih planinskih družb potom časopisja.

—eo Na Krvavec! Tov. Josip Lapajne, šol. upravitelj v Cerkljah, srez Kranj, daje na prošnjo odbora EO vse podrobne informacije za izlete na Krvavec in sosednja pogorja. V primeru dovoljnih prijav prevzame tudi sam vodstvo družbe v planino.

—eo Taborenje. Tov. Miroslav Zor vrši v okvirju EO predpriprave za taborenje našega članstva. Informacije na njegov naslov — v tajništvu EO — Ljubljana, Frančiškanska 6.

Nove knjige.

—k Jože Kranjc: Pot ob prepadu. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Snov je iz življenja kmetijskega prebivalstva ob Dravi. Pisec dobro pozna krajevne razmere in slika ljubezen dekletke Rezičke in bajtarskega sina Franceta, ki se noče ukloniti nikakim zakonom in tihotapi iz Avstrije. Jakob, zahrbtni človek, ki zalezuje Rezičko, izda financarjem, kod pojde France čez mejo. Ker se France na klic financarjev ne oglasi, ga ustrele. — Rezička najde svojim srčnim bolečinam, ki so radi spoznanja, da bo mati, še večje, uteho v valovih Drave.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

RAFIJSKI LIK

za pletenje košaric v izredno lepi kakovosti nudi a Din 24.— Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5.

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplopre, daljnogled, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar
LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno.

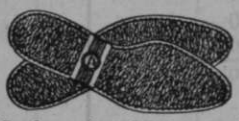
49.-



Vel. 23-26
Otroški čevlji iz laka in rjavega boksa, izdelani fleksibil z usnjatim podplatom. — Vel. 27-33 Din 69.—, 35-38 Din 89.—.

Dolžnost podjetnika je

da misli, kako bo cene svojih proizvodov prilagodil cenam, ki jih odjemalec zmore in kako bi dal svojim sodelavcem največjo mogočo plačo. Delujoči na tem pricipu prodajamo danes obutev skoro za polovično ceno od lanskih cen.



Lufov vložek Din 5.—.



Vežalke 1 par Din 1.—.

99.-



Vrsta 2927-15
Okusni moški polčevlji od rjavega teletjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Udobna oblika da čevljem posebno eleganco.

59.-



Vrsta 2944-00
Sandali ne žulijo niti nog niti žepa. Otroški št. 22-26 Din 39.—, št. 27-33 Din 49.—. — Ženski št. 34-38 Din 59.—, Moški št. 39-46 Din 69.—.

59.-



Vrsta 3162-00
Za živahne dečke smo izdelali visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Neobhodno so potrebni za vsakdanjo nošnjo.

49.-



Vrsta 3661-00
Otroški visoki čevlji iz rjavega ali črnega boksa s trpežnim usnjatim podplatom. — Isti v raznih kombinacijah za isto ceno.



Zlica in kljukica Din 4.—.

99.-



Vrsta 0167-00
Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsaki štrpaci.

59.-



Vrsta 1345-03
Enostavni in okusni čevlji iz satena z polvisoko peto. Lahki so in udobni. Potrebni so za urad in sprehod.

79.-



Vrsta 3945-03
Za gospodinje: Za vsakdanjo uporabo praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinj.

129.-



Vrsta 2945-11
Čevlji iz rjavega boksa. — Praktični in elegantni. Ravno taki iz laka za nedeljo in praznik za ceno Din 149.—.



Snažite svoje čevlje z našo kremo, 1 škatljica Din 5.—.

129.-



Vrsta 3967-22
Udoben čevlji široke oblike iz močnega boksa z gumijastim podplatom, ki vzdrži trikrat toliko kot usnjati podplat.

Pri nas dobite dobre in cenene nogavice: moške Din 5.—, otroške Din 7.—, ženske Din 19.—.

Naročajte

vsa tiskarska dela za dom, šolo, urad in društvo

v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčgov.

Specialna delavnica za popravila in uglaševanje

klavirjev

BAJDE JOSIP

Ljubljana, Gosposvetska cesta 12

Podpirajte in širite
Mladinsko Matico!

VSE KNJIGE

SLOVENSKE
ŠOLSKE
MATICE

IMA NA RAZPOLAGO
KNJIGARNA
UČITELJSKE
TISKARNE
V LJUBLJANI

ZAHTEVAJTE CENIK!

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!

Glavni urednik Andrej Skulj. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo in uredništvo odgovarja Ivan Dimnik. Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Franc Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.